

Sygn. akt III CZP 72/07

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Gerard Bieniek (sprawozdawca)

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian

Protokolant Iwona Budzik

w sprawie z powództwa Miasta W.
przeciwko Przedsiębiorstwu W.
o zapłatę,
na posiedzeniu jawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 lipca 2007 r.,
na skutek zagadnienia prawnego przedstawionego
przez Sąd Apelacyjny
postanowieniem z dnia 8 marca 2007 r., sygn. akt [...],:

"Czy umowa na podstawie, której organ właściwy do pobierania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych (ustalony w myśl § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 27.VI. 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych (Dz.U. 51 poz. 608) upoważnia do ich pobierania inny podmiot, który w myśl postanowień umowy zatrzymuje dla siebie część pobranych kwot z tytułu opłat za parkowanie pojazdów samochodowych, jest ważna ?"

odmawia podjęcia uchwały.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 8.11.2005 r. zasądził od pozwanego Przedsiębiorstwa W. na rzecz Miasta W. kwotę 10.826.837,82 zł z ustawowymi odsetkami. W sprawie tej ustalono, że na podstawie umowy z dnia 2.10.1998 r. pozwany inkasował opłaty z tytułu parkowania w ramach miejskiego systemu parkowania płatnego niestrzeżonego i sporządzał miesięczne specyfikacje należności przypadających stronom umowy w proporcjach tam określonych. Z treści tej umowy wynikało też, że opłaty za parkowanie są obliczane jako stawki brutto, uwzględniając podatek VAT, który miał uiszczać pozwany od całości wpływów z parkomatów. Kwoty należne stronie powodowej były obliczane przez pozwanego, który za podstawę kalkulacji przyjmował kwotę wpływów z parkomatów, pomniejszoną o 22% podatku VAT. Dochodzona w sprawie niniejszej kwota, to nie uiszczona stronie powodowej należność z tytułu wpływów z parkowania. W ocenie strony powodowej jej należność z tytułu umowy nie powinna być obciążona podatkiem VAT, ten bowiem obciążał pozwanego.

Uwzględniając powództwo Sąd Okręgowy podzielił pogląd Trybunału Konstytucyjnego wyrażony w wyroku z dnia 10.12.2002 r. P6/02, że opłaty parkingowe mają charakter daniny publicznej. Konsekwentnie tego rodzaju dochody nie podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT.

Rozpoznając apelację pozwanego Sąd Apelacyjny przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne o treści sformułowanej w sentencji postanowienia. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podniósł, że w świetle treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10.12.2002 r. uzasadnione jest postawienie pytania o ważność umowy zawartej między stronami. Analiza postanowień umowy wskazuje, że dotyczyła ona opłat za parkowanie na drogach publicznych, przy czym wpływy z tych opłat podzielono w ten sposób, że do budżetu strony powodowej wpływało jedynie od 30 do 50% pobranych kwot. Taki podział opłat, które mają charakter publicznoprawny pozostaje w sprzeczności z ustawą, skoro nie przeznaczano ich na rozbudowę dróg.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wymogiem warunkującym podjęcie uchwały przez Sąd Najwyższy jest spełnienie wszystkich przesłanek określonych w art. 390 § 1 k.p.c., a nadto wydanie przez sąd drugiej instancji w sprawie prawidłowego postanowienia o przedstawieniu zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18.03.2005 r. III CZP 93/04, niepubl.). To ostatnie wymaganie nie zostało w niniejszej sprawie spełnione z tego względu, że postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 8.03.2007 r. o przedstawieniu zagadnienia prawnego, wydane zostało przez Sąd orzekający w niewłaściwym składzie. W składzie tego Sądu uczestniczyła p. Sędzia Sądu Okręgowego MM Dokument z dnia 20.12.2006 r. zawierający udzieloną Jej delegację do orzekania w Sądzie Apelacyjnym (k. 481) został podpisany przez ówczesnego podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości.

W związku z tym należy zauważyć, że możliwość delegowania sędziego za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie, ustawodawca przyznał wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości i uprawnienie to nie może być przenoszone na inne osoby. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 lipca 2007 r. III 81//07 (dotychczas niepublikowanej) stwierdzając co następuje: „Uprawnienie do delegowania sędziego do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie (art. 77 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - prawo o ustroju sądów powszechnych – Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) przysługuje wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości i nie może być przenoszone na inne osoby. Tylko w razie nieobsadzenia stanowiska Ministra Sprawiedliwości lub jego czasowej niezdolności do wykonywania obowiązków, uprawnienie to może wykonać Prezes Rady Ministrów lub inny wskazany przez Prezesa Rady Ministrów członek Rady Ministrów (art. 36 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów: - jedn. tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.)”. Taki pogląd oznacza, że jeżeli dokument zawierający decyzję o delegowaniu sędziego Sądu Okręgowego p. MM do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym został podpisany przez podsekretarza stanu, to należało przyjąć, że delegacja ta nie została skutecznie udzielona. W konsekwencji, ponieważ w składzie Sądu orzekającego, który postanowieniem z dnia 8.03.2007 r. przedstawił Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne uczestniczył sędzia do tego

nieuprawniony, skład ten należało uznać za niezgodny z przepisami prawa (art. 367 § 3 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.). Prowadzi to do uznania, że wymienione postanowienie zostało wydane w sposób nieprawidłowy, bo przez Sąd orzekający w niewłaściwym składzie.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052, ze zm.) postanowił, jak w sentencji, uznając, że nie zostały spełnione warunki umożliwiające podjęcie uchwały.